

ГССҮТ-ИЙН 2016-2020 ОНЫ ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

2021 он

ГССҮТӨВИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

НЭГ. СТАЦИОНАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Үйл ажиллагааны зарим үзүүлэлт, 2011-2020 /сүүлийн 10 жилээр/

Он	Амбулаторийн үзлэг	Яаралтай тусламж	Хэвтэн эмчлүүлэгсэд	Мэс засал	Нас баралт	Лабораторийн шинжилгээ	Дүрс оношилгоо	Сэргээн засах эмчилгээ
2011	17993	72135	12154	5816	281	82544	165093	9678
2012	21768	77169	11994	6314	340	94189	97396	6636
2013	19392	88145	13315	7058	297	107732	106353	7568
2014	20532	86382	14255	7576	320	110739	140627	8199
2015	32240	84423	13814	8174	278	115822	142769	11135
2016	27301	77890	14257	8924	236	115822	174148	18999
2017	46506	85356	15254	10037	249	131153	202357	19254
2018	59462	111553	16751	10998	264	137442	204142	34062
2019	59793	125688	16503	11268	249	139481	206954	32554
2020	50821	114168	15007	10487	237	105640	176725	29868

Хүснэгт 1. 10 жилийн тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт

2011-2019 оны үзүүлэлтээс харахад осол гэмтлийн тусламж авсан үйлчлүүлэгчдийн тоо төдийлөн буураагүйтэй уялдан лабораторийн шинжилгээ, дүрс оношилгоо, сэргээн засах эмчилгээ хийлгэсэн үйлчлүүлэгчийн тоо мөн нэмэгдсэн бол 2020 онд Коронавирус (Covid-19)-ын халвдарын хөл хориотой холбоотой осол гэмтэл буурсантай уялдан лабораторийн шинжилгээ, дүрс оношилгоо, сэргээн засах эмчилгээ, мэс засал, амбулаторийн үзлэгийн тоо буурсан байна.

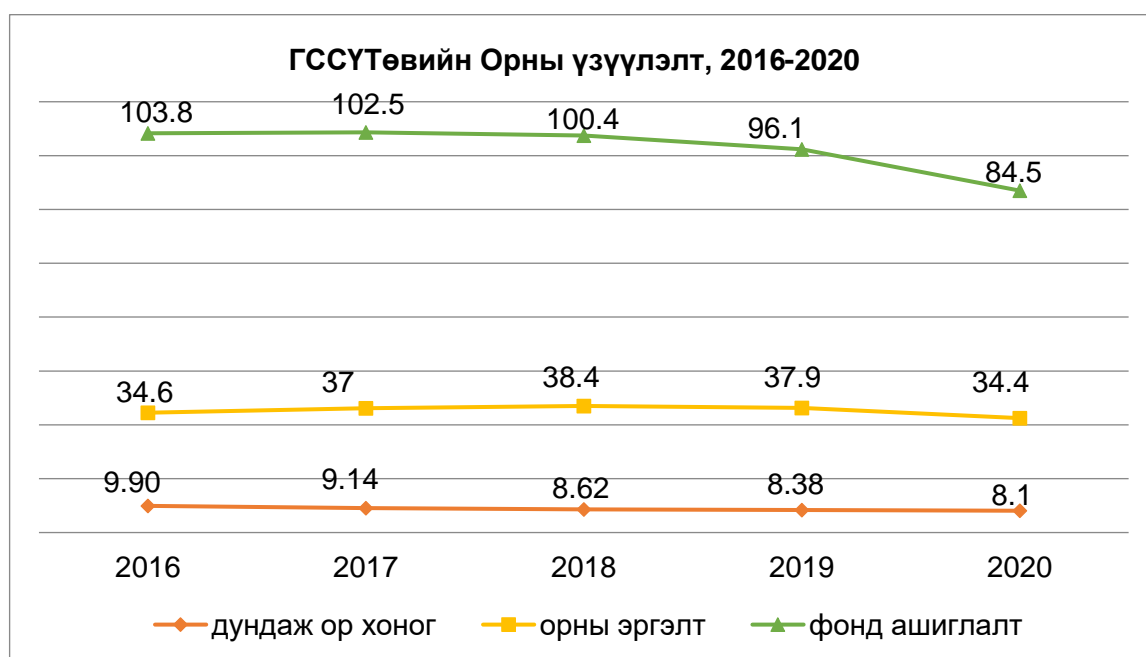
Зураг 1. 10 жилийн тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт

ГССҮТөвийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2016-2020

Он	Орны тоо, Number of Hospital beds	Хэвтэн эмчлүүлсэн, Number of Admissions	Нас барсан, Death	Хоног болоогүй нас баралтын хувь, Percentage of Deaths	Хоног болоогүй нас баралт, death occurred within 24 hours	Задлан шинжилгээний хувь, Percentage of Pathologic Anatomy	Онош зөрсөн	Оношийн зөрүүний хувь	Дундаж ор хоног, Average Length of Stay	Орны эргэлт, Number of Patients per bed per year	Стационарын ор хоног	Орны фонд ашиглалтын хувь	Хийгдсэн мэс засал
2016	412	14257	236	1.66	83	83.9	0	0	9.90	34.6	141180	103.8	8924
2017	412	15254	249	1.63	67	86.3	1	0.47	9.14	37	139355	102.5	10037
2018	436	16751	264	1.59	63	92.4	4	1.64	8.62	38.4	144456	100.4	10998
2019	436	16503	249	1.51	72	93.6	1	0.4	8.38	37.9	138270	96.1	11268
2020	436	15007	237	1.58	65	96.6	2	0.87	8.1	34.4	121605	84.5	10487
Бүгд	2132	77772	1235	8.0	350	452.8	8	3.38	44.1	182	684866	487.3	51714
5 жилийн дундаж	426	15554	247	1.59	70	90.56	1.6	0.68	8.83	36.46	136973	97.5	10343

Хүснэгт 2. 5 жилийн тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт

2020 онд 15007 хүн эмчлэгдсэн нь 2019 оноос 9,1%-иар, 5 жилийн дунджаас 3,3%-иар буурсан ба өнгөрсөн оноос дундаж ор хоног 0,28 хоногоор, орны эргэлт 3,5-р, орны фонд ашиглалтын хувь 11,6%-иар тус тус буурсан байна.

Зураг 2. Орны үзүүлэлт

ГССҮТөвд хэвтэн эмчлүүлэгсдийг өвчний нозологиор / Number of inpatients by nozology/, 2016-2020

Өвчний онош	2016				2017				2018				2019				2020				Нийт		
	Тоо	хувь %	Үүнээс эмэгтэй	0-15 насны хүүхэд	Тоо	хувь %	Үүнээс эмэгтэй	0-15 насны хүүхэд	Тоо	хувь %	Үүнээс эмэгтэй	0-15 насны хүүхэд	Тоо	хувь %	Үүнээс эмэгтэй	0-15 насны хүүхэд	Тоо	хувь %	Үүнээс эмэгтэй	0-15 насны хүүхэд	Дүн	5 жилийн дундаж	Дунджийн хувь
Хоргүй хавдар D10-D36	69	0.49	46	9	66	0.44	45	12	61	0.37	36	9	66	0.41	42	9	36	0.24	19	2	298	60	0.39
Арьс, арьсан доорх эслэгийн бусад өвчин L80-L99 /сорви																	84	0.57	41	54	84	17	0.11
Яс булчингийн систем ба холбоос эдийн өвчин M00-M99	1441	10.29	735	218	1610	10.73	852	240	1726	10.46	889	213	1645	10.11	828	183	1390	9.38	734	177	7812	1562	10.20
Төрөлхийн гажууд Q18-Q79	576	4.11	388	517	498	3.32	341	444	405	2.45	285	363	403	2.48	265	366	228	1.54	148	182	2110	422	2.75
Тархины гэмтэл S00-S09	2070	14.79	493	469	2175	14.50	482	548	2350	14.24	530	541	2376	14.60	511	566	2037	13.75	419	509	11008	2202	14.37
Хүзүүний гэмтэл S10-S19	160	1.14	42	4	166	1.11	34	2	185	1.12	40	3	197	1.21	56	6	152	1.03	37	4	860	172	1.12
Цээжний болон цээжний хөндийн эрхтэний гэмтэл S20-S29	677	4.84	191	17	606	4.04	185	13	699	4.24	199	20	772	4.74	242	17	774	5.22	225	17	3528	706	4.61
Хэвлийн, хэвлийн хөндийн эрхтэний гэмтэл S30-S39	671	4.79	268	58	639	4.26	231	53	739	4.48	266	45	791	4.86	278	68	834	5.63	323	59	3674	735	4.80
Дал, мөр, бугалгын гэмтэл S40-S49	945	6.75	346	376	1092	7.28	369	424	1258	7.62	441	477	1184	7.27	406	401	1219	8.23	437	444	5698	1140	7.44
Шуу, тохойн гэмтэл S50-S59	734	5.24	195	261	888	5.92	229	299	1141	6.91	314	366	1082	6.65	285	390	1102	7.44	303	394	4947	989	6.46
Бугуй, сарвууны гэмтэл S60-S69	637	4.55	128	80	896	5.97	176	110	1042	6.31	220	107	1168	7.18	241	144	1191	8.04	259	131	4934	987	6.44
Ташаа, дунд чөмөг, түнхний гэмтэл S70-S79	1310	9.36	598	179	1463	9.75	664	200	1610	9.76	749	186	1607	9.87	721	186	1440	9.72	672	171	7430	1486	9.70
Өвдөг, шилбэний гэмтэл S80-S89	1935	13.82	624	184	2084	13.90	665	220	2263	13.71	743	232	2192	13.47	742	176	2051	13.85	683	169	10525	2105	13.74
Шагай, тавхайн гэмтэл S90-S99	121	0.86	38	35	133	0.89	37	30	201	1.22	68	38	231	1.42	73	43	203	1.37	63	49	889	178	1.16
Биеийн олон хэсгийг хамарсан гэмтэл T00-T09	23	0.16	10	3	21	0.14	7	2	14	0.08	5		27	0.17	11	2	8	0.05	2	3	93	19	0.12
Түлэгдэл T20-T32	1316	9.40	545	934	1431	9.54	589	960	1327	8.04	519	868	1230	7.56	526	771	1138	7.68	470	725	6442	1288	8.41
Хөлдөлт T33-T34	129	0.92	19	8	135	0.90	14	9	188	1.14	27	15	205	1.26	26	12	143	0.97	15	5	800	160	1.04
Гадны галтгааны бусад ба тодорхойгүй нөлөөлөл T71-T78																	19	0.13	6	2	19	4	0.02
Бүх гэмтлийн үлдэц T90-T99	1185	8.46	416	328	1095	7.30	390	426	1293	7.84	461	468	1100	6.76	421	329	77	0.52	33	14	4750	950	6.20
Өвөрмөц ажилбар ба эмнэлгийн үйлчилгээнд хамрагдсан Z40-Z54																	688	4.64	283	235	688	138	0.90
ДҮН	13999	100	5082	3680	14998	100	5310	3992	16502	100	5792	3951	16276	100	5674	3669	14814	100	5172	3346	76589	15318	100

ГССҮТөвд хэвтэн эмчлүүлэгсдийг нозологиор, сүүлийн 5 жилийн дундаж

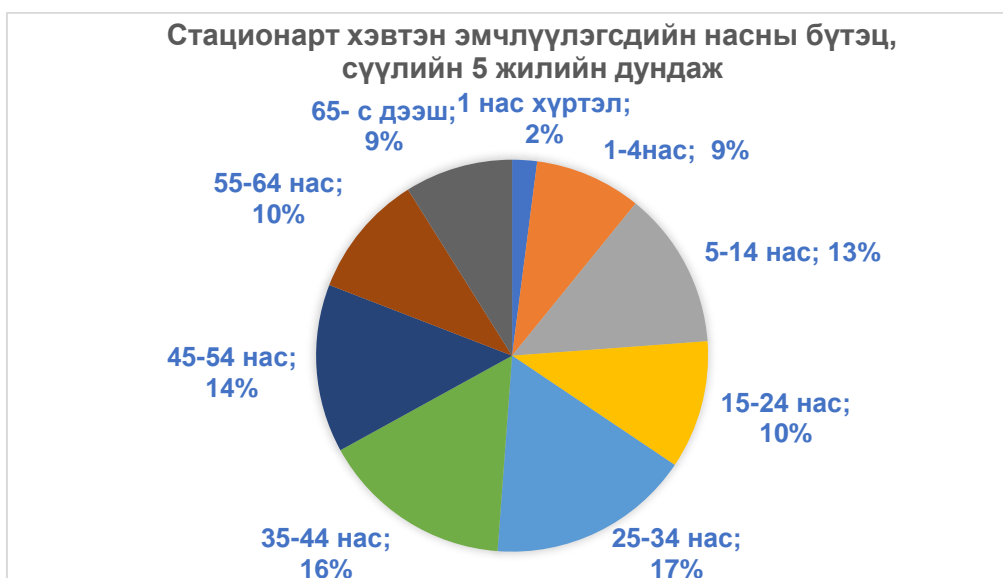

Зураг 3. Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн оношийн бүлэг

Стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчний оношийг ӨОУ-ын 10-р ангиллаар авч үзэхэд:

1. Тархины гэмтэл S00-S09 – **14.37%**
2. Өвдөг шилбэний гэмтэл S80-S89 - **13.74%**
3. Яс булчингийн ба холбоос эдийн өвчин M00-M99 – **10.20%**
4. Ташаа, дунд чөмөг, түнхний гэмтэл S70-S79 - **9.70%**
5. Түлэгдэл T20-T32 – **8.41%** -иар эхний 5 байрыг эзэлж байна.

Нийт хэвтэн эмчлүүлэгсдийн 17%-ийг 25-34 насны, 16%-ийг 35-44 насны, 14%-ийг 45-54 насны хүмүүс байна.

Зураг 4. Хэвтэн эмчлүүлэгсдийн насны бүтэц

ГССҮТөвд хийгдсэн мэс засал, олон улсын үйлдлийн 9-р ангилалаар /2016-2020

Мэс заслын нэр		2016	2017	2018	2019	2020
Мэдрэлийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (01-05)	Гавлын яс, тархи, тархины бүрхүүлийг зүсэх, авах (01.0-01.6)	339	417	432	449	434
	Гавлын яс, тархи, тархины бүрхүүлийн бусад мэс заслууд (02.0-02.4, 02.9)	165	158	177	159	125
	Нугас, нугасны сувагт хийх мэс заслууд (03.0-03.9)	285	295	377	366	371
	Гавал тархины болон захын мэдрэлд хийгдэх мэс заслууд (04.0-04.9)	141	166	219	186	195
	Симпатикийн мэдрэлийн ширхэг, зангилаанд хийгдэх мэс заслууд (05.0-05.3,05.8,05.9)					
Нүдэнд хийгдэх мэс заслууд (08-16)	Зовхинд хийгдэх хагалгаанууд (08.0-08.9)		1	1	1	
	Нулимсны тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд(09.0-09.9)			3	1	5
	Нүдний эвэрлэг бүрхэвчид хийгдэх мэс заслууд (11.0-11.7, 11.9)				1	
	Солонгон бүрхэвч, сормослог бие, уураглаг бүрхэвч, өмнөд камерт хийгдэх мэс заслууд (12.0-12.9)				1	
	Нүдний торлог, судаслаг бүрхэвч, шилэнцэр, арын камерт хийгдэх мэс заслууд (14.0-14.7,14.9)			2		
	Нүдний ухархай ба алиманд хийгдэх мэс заслууд (16.0-16.9)			1		9
Чихэнд хийгдэх мэс заслууд (18-20)	Гадна чихэнд хийгдэх мэс засал (18.0-18.9)					
	Дунд чихний сэргээн засах мэс заслууд (19.0-19.6,19.9)					
	Дунд ба дотор чихний бусад мэс засал (20.0-20.9)					
Хамар, ам, залгиурт хийгдэх мэс заслууд (21-29)	Хамарт хийгдэх хагалгаанууд(21.0-21.9)	5	5	1	1	2
	Шүд, буйл болон түүшийн бусад хагалгаа (24.0-24.9)				1	
	Хэлэнд хийгдэх мэс засал (25.0-25.5,25.9)		1			
	Залгиурт хийгдэх мэс засал (29.0-29.5,29.9)			1		
Амьсгалын эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (30-34)	Төвөнхийг тайрах (30.0-30.4)					
	Төвөнх, цагаан мөгөөрсөн хоолойд хийгдэх бусад мэс засал (31.0-31.7,31.9)		1	1		
	Уушиг болон гуурсан хоолойг тайрах (32.0-32.6,32.9)		2	1	1	2
	Уушиг болон гуурсан хоолойд хийгдэх бусад хагалгаанууд (33.0-33.7,33.9)	11	21	18	13	24
	Цээжний хана, цээжний гялтан, голт, өрцөнд хийгдэх мэс засал (34.0-34.9)	142	175	155	185	183
Зүрх судасны тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (35-39)	Зүрхний хавхлага болон таславчид хийх мэс заслууд (35.0-35.9)					
	Судсыг зүсэх, тайрах, бөглөх (38.0-38.9)	4	4	9	8	22
	Судасны бусад мэс заслууд (39.0-39.9)	23	34	45	35	59
Цус болон тунгалгийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (40-41)	Тунгалгийн тогтолцоонд хийх мэс засал (40.0-40.6,40.9)					
	Ясны чөмөг болон дэлүүнд хийх мэс засал (41.0-41.5, 41.9)	23	38	19	18	15
	Улаан хоолойд хийгдэх мэс заслууд (42.0-42.9)	1				

Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (42-54)	Ходоодыг зүсэх, тайрах (43.0-43.1,43.3-43.9)				1	
	Ходоодонд хийгдэх бусад мэс заслууд (44.0-44.6,44.9)	1	2		2	10
	Гэдсэнд зүслэг хийх, тайрах, анастомоз үүсгэх (45.0-45.9)	4	12	9	9	12
	Гэдсэнд хийгдэх бусад мэс заслууд (46.0-46.9)	20	23	37	27	39
	Мухар олгойн мэс заслууд (47.0-47.2, 47.9)			1		
	Шулуун гэдэс, шулуун-махир гэдэс, шулуун гэдэс орчмын эдэд хийх мэс засал (48.0-47.9)					1
	Хошногоны амсар орчмын мэс засал (49.0-49.7,49.9)					
	Элгэнд хийгдэх мэс заслууд (50.0-50.6,50.9)	21	22	21	38	30
	Цөсний хүүдий , цөсний замд хийгдэх мэс заслууд (51.0-51.9)		2	2	4	
	Нойр булчирхайд хийгдэх мэс заслууд (52.0-52.9)	2	3	4	4	4
	Ивэрхийг засах (53.0-53.9)					
Хэвлийн хэсгийн бусад мэс засал (54.0-54.7,54.9)	27	34	44	46	84	
Шээсний замд хийгдэх хагалгаанууд (55-59)	Бөөрөнд хийгдэх мэс ажилбарууд (55.0-55.9)	6	15	12	16	16
	Шээлгүүрт хийгдэх мэс засал (56.0-56.9)		4			
	Давсганд хийгдэх хагалгаанууд (57.0-57.9)	15	20	25	19	23
	Шээдэг сүвд хийгдэх мэс засал (58.0-58.6,58.9)	1				
	Шээсний замд хийгдэх бусад хагалгаанууд (59.0-59.9)					
	Шодойд хийгдэх хагалгаанууд (64.0-64.5,64.9)					
Эм бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд (65-71)	Өндгөвчинд хийгдэх хагалгаанууд (65.0-65.9)	1				1
	Умайн гуурсан хоолойд хийгдэх мэс заслууд (66.0-66.9)					1
	Умайн хүзүүнд хийгдэх хагалгаанууд (67.0-67.6)					1
	Умайд хийгдэх бусад зүслэг ба тайралт (68.0-67.9)					
Яс, булчингийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (76-84)	Нүүрний яс, үенд хийгдэх мэс заслууд (76.0-76.7,76.9)	178	228	233	244	198
	Бусад яснуудыг зүсэх, авах, тайрах (77.0-77.9)	232	231	236	181	152
	Нүүрний яснаас өөр ясанд хийх бусад мэс заслууд (78.0-78.9)	1129	1040	1292	1244	907
	Хугарал, мултралыг засах (79.0-79.9)	3433	3837	4175	4159	4053
	Үений бүтцийг зүсэх, авах (80.0-80.9)	317	384	425	171	446
	Үений бүтцэд хийгдэх сэргээн засах болон нөхөн сэргээх мэс заслууд (81.0-81.9)	698	874	946	1278	809
	Сарвууны булчин, шөрмөс, хальсанд хийх мэс заслууд (82.0-82.8)	375	433	477	545	501
	Сарвуунаас бусад хэсгийн булчин, шөрмөс, хальс, үений уутанд хийх мэс заслууд (83.0-83.9)	224	307	289	316	254
	Яс булчингийн тогтолцоонд хийх бусад ажилбарууд (84.0-84.9)	197	223	260	338	300
Гадна эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд (85-86)						
Арьс, арьсан доорх эдийг зүсэх (86.0-86.9)	904	1025	1048	1200	1199	
Дүн	8924	10037	10998	11268	10487	

Хүснэгт 3. Мэс засал, үйлдлийн бүлгээр

2016-2020 онд хийгдсэн мэс засал /бүлгээр/

1	Хагалгааны нэр	2016	2017	2018	2019	2020	Дүн	Дүнгийн хувь %	
1	Тархи, нугас, мэдрэл	1099	1269	1424	1453	1375	6620	12.80	
2	Нүүрний	183	235	240	250	214	1122	2.17	
3	Цээжний хөндийн	153	199	177	227	228	984	1.90	
4	Хэвлийн хөндийн	99	136	136	149	195	715	1.38	
5	Судасны бусад	27	38	54	43	81	243	0.47	
6	Шээс бэлгийн замын	23	39	37	35	42	176	0.34	
	Яс, үе мөчний	6436	7096	7882	7911	7153	36478	70.54	
7	Үүнээс Түнхний үе солих	379	410	414	397	322	1922	5.27	
		Өвдөгний үе солих	171	291	361	324	320	1467	4.02
		Дурангийн	225	276	314	390	353	1558	4.27
8	Бусад /арьс нөхөх/	904	1025	1048	1200	1199	5376	10.40	
Нийт дүн		8924	10037	10998	11268	10487	51714	100	
Мэс ажилбарууд		28777	34474	38438	37102	34923	173714		

Хүснэгт 4. Мэс засал, эрхтэн системийн бүлгээр

2020 онд нийт 10487 мэс засал буюу хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 69.9% хувьд мэс засал эмчилгээ хийгдсэн ба өнгөрсөн оноос 6.9%-иар буурч, 2016 оноос 17.5%-иар өссөн байна.

Сүүлийн 5 жилд хийгдсэн нийт мэс заслын 70,5% яс үе мөчний, 12.8% тархи нугас мэдрэлийн, 10.4% бусад буюу арьс арьсан дорх эдийн мэс засал хийгдсэн байна. Яс үе мөчний мэс заслын 5.3% нь түнхний үе солих, 4% нь өвдөгний үе солих, мөн 4.3% нь дурангийн мэс засал эзэлж байна.

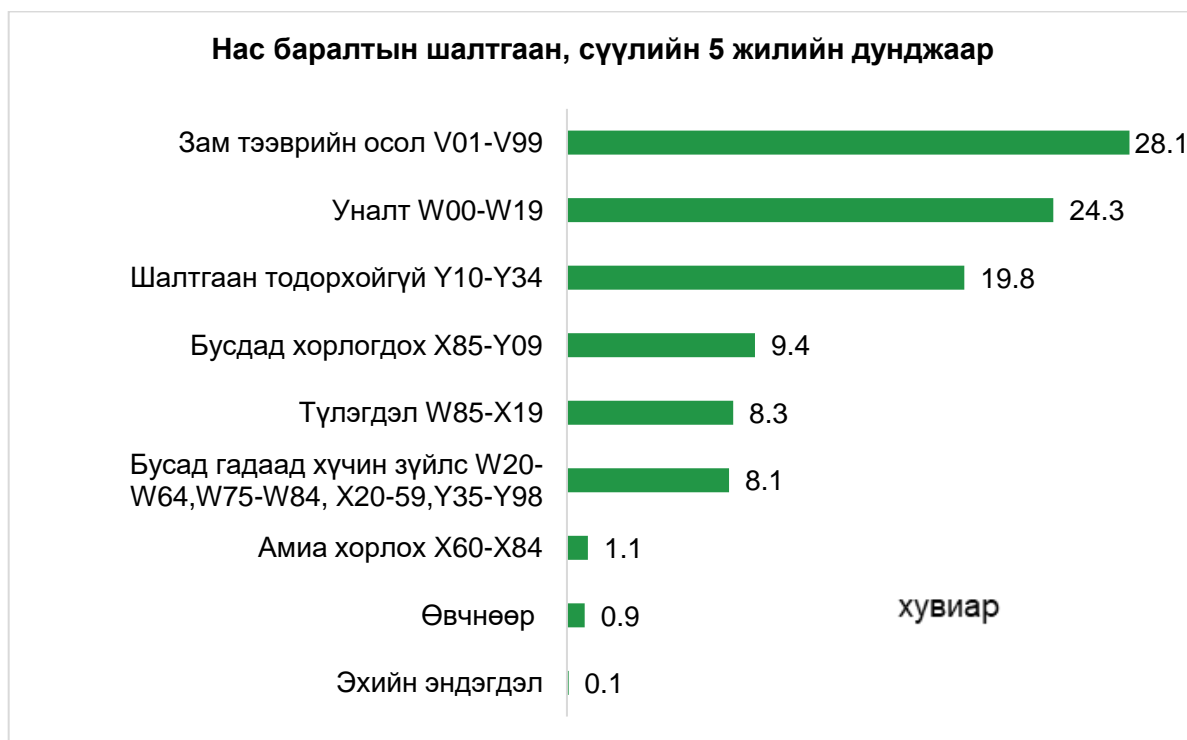
Стационарын нас баралт

№	Шалтгаан	2016	2017	2018	2019	2020	Дүн	Дүнгийн хувь %
1	Зам тээврийн осол V01-V99	58	78	69	76	66	347	28.1
2	Уналт W00-W19	50	66	63	65	56	300	24.3
3	Түлэгдэл W85-X19	37	13	20	12	20	102	8.3
4	Амиа хорлох X60-X84	3	0	3	1	6	13	1.1
5	Бусдад хорлогдох X85-Y09	19	22	36	17	22	116	9.4
6	Шалтгаан тодорхойгүй Y10-Y34	45	57	50	46	47	245	19.8
7	Бусад гадаад хүчин зүйлс W20-W64, W75-W84, X20-59, Y35-Y98	23	13	22	28	14	100	8.1
8	Эхийн эндэгдэл	1	0	0	0	0	1	0.1
9	Өвчнөөр	0	0	1	4	6	11	0.9
Дүн		236	249	264	249	237	1235	100.0
Үүнээс эрэгтэй		187	192	195	196	185	955	77.3
Нас баралтын хувь		1.66	1.63	1.58	1.51	1,58		

Хүснэгт 5. Стационарын нас баралтын шалтгаан

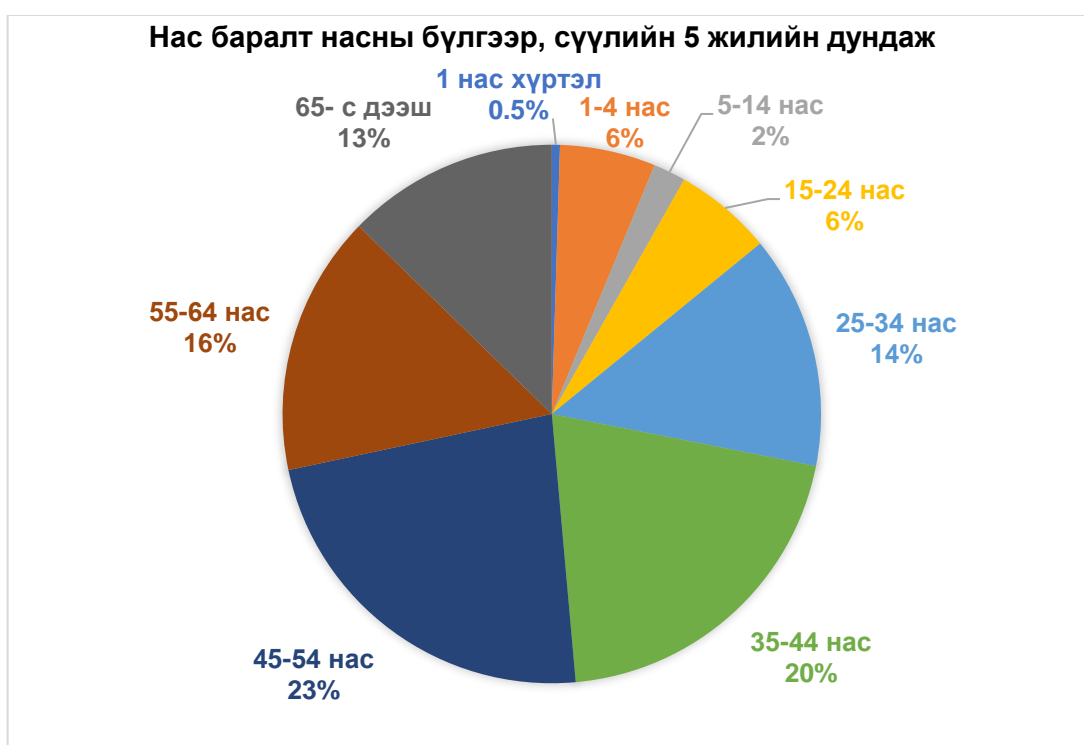

2020 онд стационарт 237 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оноос 12 тохиолдолоор буурч, нас баралтын хувь 0.07%-иар нэмэгдсэн байна. Сүүлийн 5 жилийн нийт нас баралтын шалтгааны 28.1% зам тээврийн осол, 24.3% унах гэмтэл, 19.8% шалтгаан тодорхойгүй, 9.4% бусдад хорлогдсон, 8.3% түлэгдэл эзэлж байна. Нийт нас баралтын 77,3% нь эрэгтэйчүүд байна.

Зураг 5. Стационарын нас баралтын шалтгаан, 5 жилийн дундаж

Сүүлийн 5 жилийн дунджаар нийт нас баралтын 77,3% нь эрэгтэйчүүд ба 23% нь 45-54 насны, 20% нь 35-44 насны, 16% нь 55-64 насны, 14% нь 25-34 насны, хүмүүс байна.

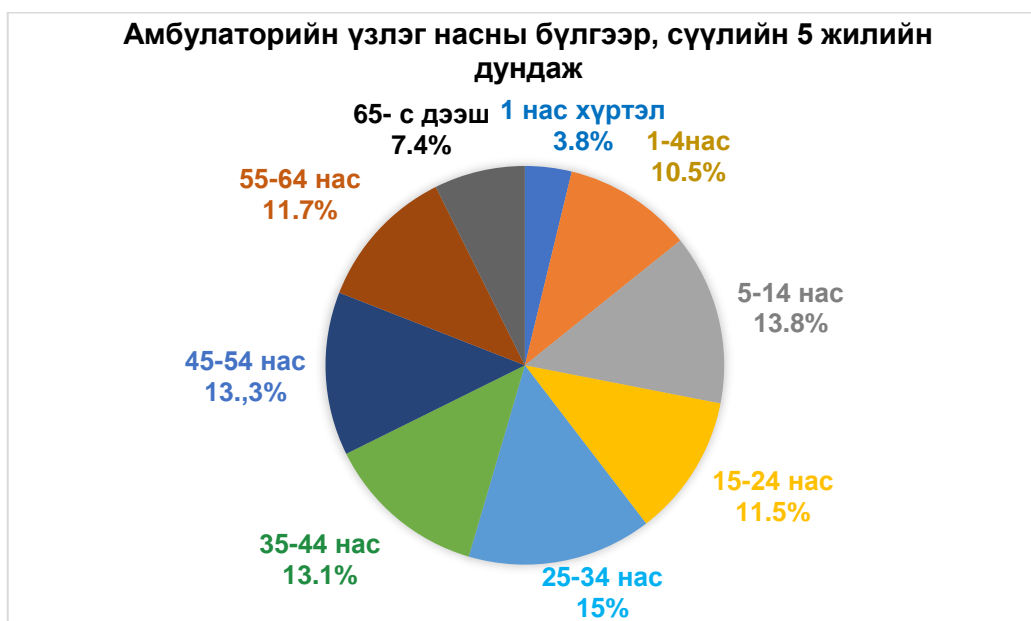
Зураг 6. Стационарын нас баралт, насны бүлгээр

ХОЁР. АМБУЛАТОРИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Зураг 7. Амбулаторийн үзлэг

2020 онд 50821 хүнд амбулаторийн үзлэг хийсэн нь өнгөрсөн оноос 8972-р, 5 жилийн дунджаас 2044-р тус тус буурсан байна.

Амбулаториор тусламж авсан хүмүүсийн 15%-ийг 25-24 насны, 13.8%-ийг 5-14 насны, 13.3%-ийг 45-54 насны хүмүүс эзэлж байгаа нт хамгийн өндөр хувьтай байна.

ГУРАВ. ХҮЛЭЭН АВАХ, ЯАРАЛТАЙ ТУСЛАМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2020 онд Хүлээн авах яаралтай тусламжийн тасаг 114168 хүнд яаралтай тусламж үзүүлсэн нь өнгөрсөн оноос 11520-р буурч, 5 жилийн дунджаас 11237-р нэмэгджээ. Яаралтай тусламж авсан хүмүүсийн 59.2% нь эрэгтэй, 33.4% нь 0-15 насны хүүхэд байгаа бол 9.2% нь согтуу байсан байна.

Зураг 8. Яаралтай тусламж авсан үйлчлүүлэгчдийн осол гэмтлийн шалтгаан

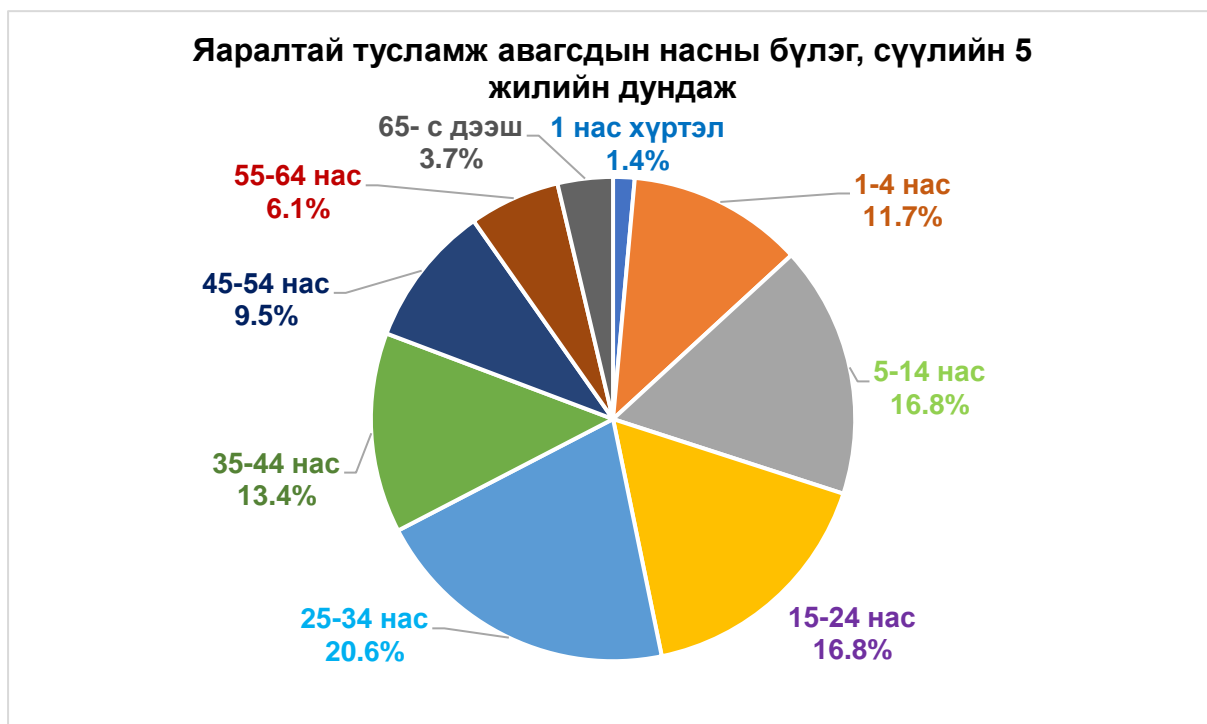
Осол гэмтлийн шалтгааныг сүүлийн 5 жилийн дунджаар авч үзэхэд эхний 5 байранд:

- 1-рт Бүх төрлийн унах гэмтэл /W00-W19/ **42.36%**
- 2-рт Амьгүй механик хүчинд өртөх /W20-W49/ **16.9%**
- 3-рт Хүчирхийлэл /X85-Y09/ **12.92%**
- 4-рт Зам тээврийн осол /V00-V99/ **11.82%**
- 5-рт Амьтай механик хүчинд өртөх /W50-W64/ **6.34%**

ГССҮТөвд яаралтай тусламж авсан хүмүүсийн осол гэмтлийн шалтгаан
 Number of patients received a emergency care by causes, 2016-2020

Он	Эрэгтэй	Эмэгтэй	0-15 насны хүүхэд	Зам тээврийн осол V00-V99	Уналт W00-W19	Амьгүй механик хүчинд өртөх W20-W49	Амьтай механик хүчинд өртөх W50-W64 нохойд хазуулах	Усанд шунгах ба живэх W65-W74	Амьсгал боох аюултай бусад осол W75-W84/хахах	Утаа торторг, гал дөлд өртөх W85-X09	Халуун дулаан бодист өртөх X10-X19	Хорт амьтан, ургамалд өртөх X20-X29	Байгалийн хүчинд өртөх /хөлдөх, остго/ X30-X39	Санамсаргүй хордох, хорт бодист өртөх X40-X49	Хэт ачаалал, аялал зүдрэх X50-X57/хүнд юм өргөх, хөдөлгөөн	Санаатайгаар өөртөө гэмтэл учруулах X60-X84	Хүчирхийлэл X85-Y09	Тодорхойлох боломжгүй шалтгаант осол Y10-Y34	Нийт осол гэмтэл	Үүнээс согтуугаар
2016	47841	30049	19505	11232	29628	11131	3642	12	0	359	3703	12	270	28	24	262	15401	2186	77890	11164
2017	51936	33420	25171	11139	33921	13820	4470	10	0	375	3649	11	231	48	71	237	12932	4442	85356	11172
2018	67858	43695	36676	13113	47102	18890	6700	7	2	480	4314	37	389	72	346	255	13864	5982	111553	13688
2019	75733	49955	41726	13961	55718	22248	9161	10	3	546	4506	34	459	84	497	331	13722	4408	125688	14729
2020	67551	46617	38149	11410	51630	20868	8655	10	1	551	4273	19	259	54	600	395	10563	4880	114168	10533
Нийт дүн	310919	203736	161227	60855	217999	86957	32628	49	6	2311	20445	113	1608	286	1538	1480	66482	21898	514655	61286
5 жилийн дундаж	62184	40747	32245	12171	43600	17391	6526	10	1	462	4089	23	322	57	308	296	13296	4380	102931	12257
Дунджийн хувь%	60.41	39.59	31.33	11.82	42.36	16.90	6.34	0.01	0.01	0.45	3.97	0.02	0.31	0.06	0.32	0.29	12.92	4.25	100	11.91
Байр эзлүүлбэл				IV	I	II	V										III			

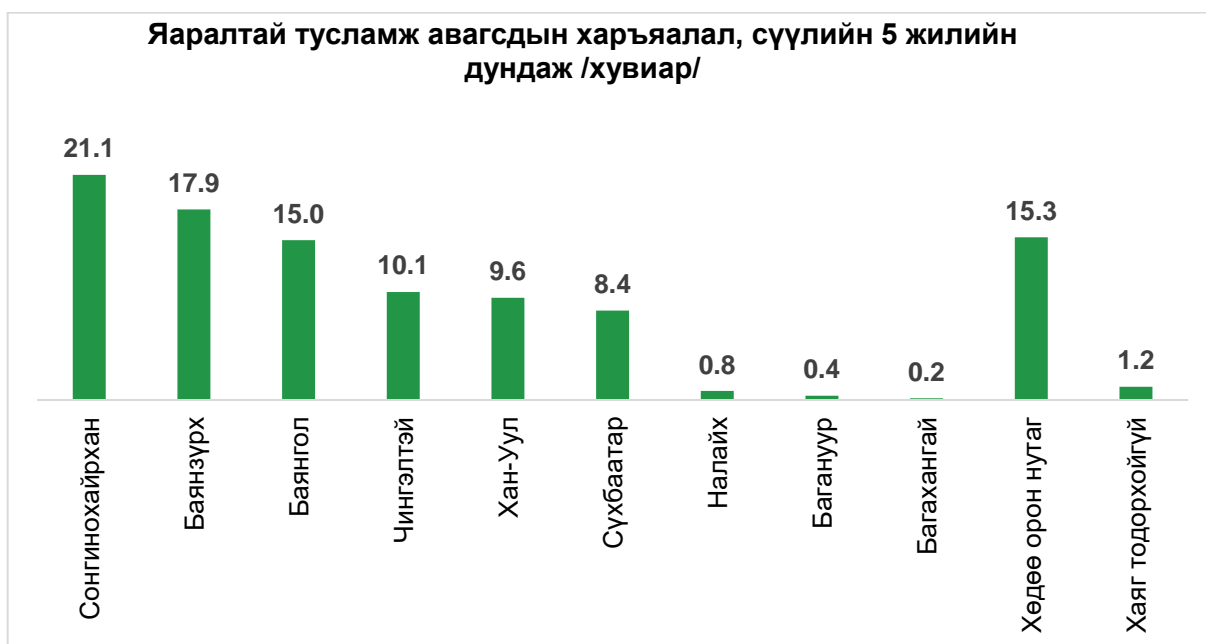
Хүснэгт 6. Яаралтай тусламж авсан осол гэмтлийн шалтгаан

Зураг 9. Яаралтай тусламж авсан үйлчлүүлэгчдийн насны бүлэг

Сүүлийн 5 жилийн дундажаар яаралтай тусламж авсан хүмүүсийн 20.6%-ийг 25-34 насны, 16.8%-ийг 15-24 насны, мөн 16.8%-ийг 5-14 насны хүмүүс эзэлж байна.

Яаралтай тусламж авагчдад Сонгинохайрхан дүүргийн 21.1%, Баянзүрх дүүргийн 17,9%, Баянгол дүүргийн 15% байгаа нь хамгийн их хувийг эзэлж байгаа бол Налайх, Багахангай, Багануур дүүргийн иргэд бага хувийг эзэлж байна. Хөдөө орон нутгийн иргэд нийт тусламж авагчдын 15.3%-ийг эзэлж байна.

Зураг 10. Яаралтай тусламж авсан үйлчлүүлэгчдийн харъяалал

ДӨРӨВ. ПАРАКЛИНИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

ГССҮТөвд дараах параклиникийн тасгууд үйл ажиллагаа явуулж, осол гэмтлийн өвчлөлийг оношлох болон осол гэмтлийн дараах сэргээн засах эмчилгээг үйлчилгээг хийж байна.

- Дүрс оношлогооны тасаг
- Нэгдсэн лабораторийн тасаг
- Сэргээн засах эмчилгээний тасаг

Дүрс оношилгооны тасгийн үзүүлэлт, 2016-2020

Үзүүлэлт	2016	2017	2018	2019	2020	Нийт дүн	5 жилийн дундаж
Рентген зураг	147409	173791	177763	175119	157878	831960	166392
ЭХО	16850	17330	15150	11112	4800	65242	13048
КТГ	7340	8571	8550	18200	7322	49983	9997
MRI	1756	2438	2679	2523	2566	11962	2392
Дуран	68	227	0	0	71	366	73
Бүгд	173423	202357	204142	206954	172637	959513	191903

Хүснэгт 7. Дүрс оношлогооны тасгийн үзүүлэлт

Дүрс оношлогооны тасагт 2020 онд 172637 хүн оношлогоо хийлгэсэн ба өмнө онтой харьцуулахад 34317-р, 5 жилийн дунджаас 19266-р тус тус буурсан байна.

Лабораторийн тасгийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	2016	2017	2018	2019	2020	Нийт дүн	5 жилийн дундаж
Гематологи	33165	27286	28103	33434	25243	147231	29446
Коагуллограмм	21090	21064	23379	23710	21344	110587	22117
Тархи нугасны шингэн	97	153	131	145	100	626	125
Шээсний шинжилгээ	13771	14474	15153	14675	12707	70780	14156
Биохими	26501	26878	28536	28285	28258	138431	27686
Бактериологи	2020	3028	4337	5858	4164	19407	3881
Иммунологи	15241	8145	28153	20574	13824	85937	17187
Серологи	29376	30125	9650	12800	13696	95647	19129
Бүгд	141261	131153	137442	139481	119336	668646	133729

Хүснэгт 8. Лабораторийн тасгийн үзүүлэлт

Лабораторийн тасагт 2020 онд 119336 шинжилгээ хийсэн нь өмнөх оноос 20145 шинжилгээгээр 5 жилийн дунджаас 14393 шинжилгээгээр тус тус буурсан байна.

Сэргээн засах эмчилгээний тасгийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	2016	2017	2018	2019	2020	Нийт дүн	5 жилийн дундаж
Цахилгаан эмчилгээ	11675	12531	15921	18240	17383	75750	15150
Тосон эмчилгээ	1422	1580	5472	1079	996	10549	2110
Иллэг, бариа засал	1100	957	3369	3700	3500	12626	2525
Зүү эмчилгээ	756	735	4648	5155	5620	16914	3383
Хөдөлгөөн, хөдөлмөр засал	2698	3281	4047	3730	1801	15557	3111
Бусад эмчилгээ	1348	170	605	650	568	3341	668
Бүгд	18999	19254	34062	32554	29868	134737	26947

Хүснэгт 9. Сэргээн засах эмчилгээний тасгийн үзүүлэлт

Сэргээн засах эмчилгээний тасагт 2020 онд 29868 хүн эмчилгээ хийлгэсэн ба өмнөх оны үзүүлэлттэй харьцуулахад 2686-р буурсан, 5 жилийн дундажтай харьцуулахад 2921-р нэмэгдсэн байна.

